

Systemisch werken in een medische context

Therapie als medicijn?

Wanneer mensen geconfronteerd worden met een levensbedreigende ziekte of ernstig lichamelijk lijden, raakt dat niet alleen henzelf, maar ook het systeem rondom. Noodgedwongen komen patiënten en hun mantelzorgers terecht in een medisch verhaal van consultaties, onderzoeken, ingrepen en behandelingen. Onze hedendaagse genotscultuur heeft nog weinig taal om te spreken over ziekte, leven en dood. Gelukkig groeit de laatste jaren de aandacht voor psychosociale en belevingsaspecten van ziekte en verlies.

In de steriele wereld van de 'witte jassen' fungeert de gezondheidswerker vaak letterlijk als brug tussen de medische wereld en de patiënt. Hoe kunnen wij als hulpverlener bijdragen aan een breder narratief met ruimte voor hoop én wanhoop, liefde én gemis, kwetsbaarheid én kracht? En hoe ondersteunen wij deze moeilijke doch moedige verhalen met milde zorg voor onszelf en onze collega's?

In deze ervaringsgerichte opleiding gaan we op zoek naar bruikbare theoretische modellen, een systemische taal en praktische handvaten. De nadruk ligt zowel op kennisverwerving, uitbreiding van klinische vaardigheden, supervisie als op het persoonlijk groeitraject van elke cursist. Methodieken die daarbij ingezet kunnen worden zijn: het werken met ziekte genogrammen, dixit of lichaamskaarten, duplo, playmobil, diertjes, ...

januari 2019 – december 2019

Negen dinsdagen van 9u30 tot 17u

Overzicht van de themadagen:

1. Bruikbare systemische kaders en concepten (22/01/2019)

We navigeren in vogelvlucht doorheen de geschiedenis van de systeemtherapie en focussen op bruikbare modellen, theorieën en concepten.

2. Een systemische kijk op ziekte en gezondheid (12/02/2019)

Ernstig ziek zijn raakt het individu maar ook de familie en het ruimere netwerk. Rollen en posities vragen weleens om herdefiniëring, partners raken verstrikt in zorgrelaties en kinderen dreigen versneld volwassen te worden. Deze dag kijken we hoe (onze) intergenerationele verhalen over gezondheid, ziekte en herstel houvast kunnen bieden en opnieuw beweging kunnen creëren.

3. Littekens als narratief voor hoop en wanhoop (02/04/2019)

Ernstig ziek zijn gaat gepaard met pijn, uitval en beperkingen. Ingrijpende onderzoeken, ingrepen en behandelingen leiden tot zichtbare en onzichtbare littekens. Hoe kunnen verhalen, beelden en metaforen helpend zijn in de zoektocht naar verbinding?

4. Chronische ziekte en rouw (07/05/2019)

Ook wanneer ziekte niet levensbedreigend is, gaat ze vaak gepaard met complexe aanpassings- en rouwprocessen. Hedendaagse theorieën over ziekte, verlies en rouwtherapie bieden ook hier houvast.

5. Chronische ziekte, lichamelijkeid en seksualiteit (25/06/2019)

Lichaamsbeleving, intimiteit en seksualiteit worden tot op de dag van vandaag nog al te vaak in de wachtkamer van de hulpverlening geplaatst. Als de patiënt er niet over begint, dan ook de hulpverleners niet. Onderzoek toont echter aan dat deze aspecten van lichamelijkeid welzijn wezenlijk deel uitmaken van onze kwaliteit van leven én onze veerkracht. Ze mogen als dusdanig niet doodgezwegen worden.

6. Afstemming binnen de triangulaire ruimte (10/09/2019)

De therapeutische relatie blijft de meest robuuste voorspeller van therapeutische vooruitgang. In de medische context speelt deze relatie zich af in de triangulaire ruimte tussen de patiënt en zijn familie, de artsen en de therapeuten. Hoe kunnen wij de afstemming tussen deze verschillende stakeholders optimaliseren, kloven dichten en bruggen bouwen?

7. Waarden en normen (15/10/2019)

Het zoeken naar beleving en betekenisgeving vertrekt vanuit een ruimer kader van waarden en normen. Welke zijn de waarden en normen die gangbaar zijn in de medische context waarin ik me als hulpverlener beweeg? Passen deze waarden en normen van de organisatie bij mijn patiënt en bij mezelf als persoon? Hoe kunnen verschillende belangen verzoend worden en welke prijs betalen wij als hulpverlener daar (eventueel) voor?

8. De persoon van de therapeut (19/11/2019)

Wat trekt mij aan in het werk dat ik doe? Hoe kan ik mezelf als instrument inzetten in de ontmoeting tussen diverse betrokkenen? En wat is de impact op mezelf wanneer ik dit dag in dag uit vol overtuiging doe? Met andere woorden, hoe blijft mijn (mentale) gezondheid overeind te midden van het dominante discours van ziek zijn?

9. Systemische afsluiter van het leertraject (10/12/2019)

Deze laatste dag sluiten we het jaar op systemische wijze af. We staan stil bij verdere integratie van het aangereikte materiaal in onze therapeutische zijnswijze en praktijkvoering. Daarbij wordt tevens aandacht besteed aan het gedragen loslaten van de leergroep.

Lesgevers: Hadi Waelkens en Karine Van Tricht

Beide docenten zijn ervaren medisch psychologen en systeemtherapeuten, werkzaam in een universitair ziekenhuis. Zij begeleiden er zowel individuele patiënten, koppels en gezinnen.

Hadi Waelkens (°1982) is klinisch psychologe, seksuologe en systeemtherapeute. Ze werkt op de afdeling Digestieve Oncologie in UZ Leuven, geeft les in de Banaba Oncologische Zorg aan de KH Leuven, en is supervisor voor de tweejarige interuniversitaire permanente vorming Psycho-Oncologie. Ze is tevens erkend opleider van de Belgische Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie en Systeemcounseling (BVRGS). Zij is als opleider verbonden aan I.P.R.R.

Karine Van Tricht (°1971) is klinisch psychologe, cliëntgericht psychotherapeute en systeemtherapeute. Ze werkt in de zorgprogramma's orgaandonatie en -transplantatie van UZ Leuven en is erkend opleider en supervisor voor de Vlaamse Vereniging voor Cliëntgericht-experiëntiële psychotherapie en Counseling (VVCEPC) en voor de Belgische Vereniging voor Relatie- en Gezinstherapie en Systeemcounseling (BVRGS). Zij is als opleider verbonden aan I.P.R.R.

Voor wie?

Deze opleiding richt zich tot hulpverleners en therapeuten die een bachelor of master behaalden in de humane wetenschappen (psychiaters (i.o.), psychologen, seksuologen, sociaal of pastoraal werkers, verpleegkundigen, ergotherapeuten, trajectbegeleiders...). Een belangrijke voorwaarde is dat de deelnemers in hun huidige ambulante of residentiële therapiepraktijk werken met ernstig zieken en hun naasten.

Praktisch:

Is dit iets voor jou? Stuur je kandidatuur en CV naar Hadi Waelkens (hadiwaelkens.iprr@gmail.com).

Kostprijs: 990 euro.

Plaats: Begijnenstraat 18 te 2800 Mechelen.

Erkenning voor educatief verlof wordt aangevraagd.